

Derefter fattes Lovforslaget i dets Helhed under Forhandling.

Sagen begjærede Ordet.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmig med 51 Stemmer.

Formanden: Forslaget bliver nu at sende tilbage til Folkethinget, da det er undergaaet Forandring hert Thinget.

Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Forandringer i Loven af 23de December 1865 om Valg af Borgerrepræsentanter i Staden Kjøbenhavn.

(Lovforslaget findes i Tillæg C.)

Sagen fattes under Forhandling.

Rahfer: Jeg vil ganske kort udtale den Formening, at den Del af Lovforslaget, som omhandler Forholdstalsvalgmaaden ved Valg af Borgerrepræsentanter, næppe vil bidrage til at staffe Staden Kjøbenhavn bedre Borgerrepræsentanter, end den vil faae efter den Fremgangsmaade, der nu følges. Jeg vil gjerne gjøre den Indrømmelse, som der jo ogsaa ved de forskjellige Behandlinger, som denne Sag allerede har været underkastet, er bleven gjort, at det er en Retfærdighedsbestræbelse, hvorpaa Forslaget hviler, den nemlig at staffe Mindretallene en Betydning, som de ikke vilde faae ved den sædvanlige Maade at vælge paa, saaledes at det bliver muligt derved for enkelte Grupper at sikkre sig Valget af en Kandidat, saa snart Antallet af denne Gruppe ikke er mindre end det hele Antal Stemmer divideret med Antallet af de Kandidater, der skulle vælges. Det er den Retfærdighed, som ogsaa den ærede Forslagsstiller har benævnt en mathematisk Retfærdighed, og det kan gjerne være, at denne Betegnelse er passende; jeg har ikke ret kunnet overbevise mig derom; men vist er det, at naar Forslaget tænkes anvendt, kan der indvendes Afstilligt imod, at Principet er absolut retfærdigt. Det er saaledes en stor Indskrænkning, som Enhver ved Valgene er underkastet, at man efter Forslaget ikke vil kunne stemme paa hvem man

maatte anse for ugyldig til det Hverv som der her er Tale om. Man kan kun stemme paa visse Lister og altsaa kun paa de Kandidater, der ere optagne paa disse Lister; disse skulle erklæres gyldige for at kunne komme i Betragtning, og Betingelsen derfor er for det Første, at der staar mere end 1 Kandidat paa Listen, dernæst, at de Kandidater, der staa, stille sig selv, samt endelig, at de stilles af 20—30 Valgberettigede. Det vil altsaa ses, at der gjøres en Indskrænkning i Ens Frihed, som man ikke er vant til, og det en Indskrænkning, der undertiden kan give et uhenigtsmæssigt Resultat. Det kan saaledes være, at omtrent alle de, der stemme paa Borgerrepræsentanter, kunne være enige om, at Dydighed i en bestemt Retning burde være repræsenteret, at man f. Ex. i Forsamlingen burde ønske en Skolemand. En saadan kan nu ogsaa være opført paa de forskjellige Lister, men netop derved, at det kan have større Betydning for dem, der stemme paa Listerne, at en Anden end Skolemanden — skjøndt de ogsaa ønske en saadan — bliver stillet op, kan det hændes, at denne ikke bliver valgt, fordi han ikke har det Antal Stemmer, som er nødvendigt, idet han stod paa en saadan Plads paa Listen, at han ikke kunde blive valgt. — Denne Indrømmelse til Mindretallene har ogsaa mindre Betydning ved de kommunale end ved de politiske Valg, thi ved de politiske Valg er det ganske anderledes vigtigt for Vælgerne at faae visse bestemte Meninger repræsenterede skjøndt det er Meninger, som kun Mindretal slutte sig til; ved de kommunale Valg er det derimod noget helt Andet, der efterstræbes; man ønsker Folk med en vis Dydighed og Sagkundskab i kommunale Anliggender. Det er derfor underligt, at man, naar man søger at faae disse Forholdstalsvalg indførte, saa ikke har begyndt, hvor det var mest passende, nemlig ved de politiske Valg. I Fald man bestræbte sig derfor, vilde man ogsaa efterhaanden blive saa bekendt med Fremgangsmaaden, at Vælgerne blive fortrolige dermed, og vilde man saa indføre Metoden ved de kommunale Valg, vilde det være lettere end nu. Det er ganske sikkert, at naar man gjør sig megen Umage dermed, og har Betingelsen derfor, saa kan man godt forstaa, at den Retfærdighed, der tilsigtes, ogsaa virkelig opnaas; men jeg vil sige, at i Almindelighed vil en Vælger ikke kunne overbevise sig om, ved at læse Reglerne om Valgmaaden igjennem, at der, naar han stemmer paa den Maade, som han skal stemme paa, fremkommer et saadant retfærdigt Resultat, at han netop vil faae, hvad han vil have, men det er dog virkelig en